

w sprawie oceny programowej na kierunku ekonomia prowadzonym w Podkarpackiej Szkole Wyższej im. bł. ks. Władysława Findysza w Jaśle na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu praktycznym

§ 1

Na podstawie art. 245 ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 258 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 85 z późn. zm.), Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, po zapoznaniu się z opinią II zespołu nauk społecznych prowadzącego działalność w zakresie dyscyplin: ekonomia i finanse, geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna, nauki o zarządzaniu i jakości, stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały, raportem zespołu oceniającego oraz stanowiskiem Uczelni, w sprawie oceny programowej, na kierunku ekonomia prowadzonym w Podkarpackiej Szkole Wyższej im. bł. ks. Władysława Findysza w Jaśle na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu praktycznym, wydaje ocenę:

pozytywną

§ 2

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej stwierdza, że proces kształcenia realizowany w Podkarpackiej Szkole Wyższej im. bł. ks. Władysława Findysza w Jaśle nie w pełni umożliwia studentom kierunku ekonomia osiągnięcie założonych efektów uczenia się dla studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu praktycznym.

Spośród kryteriów określonych w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 września 2018 r. w sprawie kryteriów oceny programowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1787), uszczegółowionych w załączniku nr 2 Statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej, stanowiącym załącznik do uchwały nr 4/2018 Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 13 grudnia 2018 r. ze zm., kryteria: 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia, i efekty uczenia się, 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się, 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie, 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku, a także 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów zostały spełnione częściowo.

Kryteria: 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry, 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie, 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku, 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia, a także 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach zostały spełnione.

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej zobowiązuje uczelnię wymienioną w § 1 do realizacji następujących zaleceń:

w odniesieniu do kryterium 1.

1. Dokonanie aktualizacji opracowanych efektów uczenia się i dopasowania do profilu praktycznego. Przyjęte do realizacji efekty w zbyt małym stopniu odpowiadają celom kształcenia na profilu praktycznym. Analiza ich treści i porównanie z opracowanymi efektami uczenia się dla wcześniej prowadzonego profilu ogólnoakademickiego prowadzą do wniosku, że uczelnia tylko nieznacznie zmodyfikowała poprzedni katalog efektów uczenia się. Należy je skorygować w taki sposób, aby były zgodne ze stanem wiedzy w zakresie dyscypliny ekonomia i finanse oraz adekwatne do aktualnych wymogów zawodowego rynku pracy, właściwych dla ocenianego kierunku.

w odniesieniu do kryterium 2.

1. Dostosowanie programu studiów do skorygowanych efektów uczenia się uwzględniających profil praktyczny. Dostosowanie treści programowych oraz form zajęć do praktycznego profilu studiów.
2. Dostosowanie aktualnego (obowiązującego od roku akademickiego 2019/2020) programu studiów w zakresie wymiaru praktyk do wymogów ustawowych, tj. 6 miesięcy na studiach pierwszego stopnia, a także poprawne oszacowanie liczby punktów ECTS przypisanych do praktyk zawodowych na studiach pierwszego i drugiego stopnia.
3. Dostosowanie wymiaru punktów ECTS za zajęcia do wyboru na studiach drugiego stopnia do wymogu określonego w § 3 ust. 3 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. z 2018 r. poz. 1861, z późn. zm.).
4. Zapewnienie, aby zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne były prowadzone w warunkach właściwych dla danego zakresu działalności zawodowej w sposób umożliwiający wykonywanie czynności praktycznych przez studentów.
5. Dobór metod kształcenia z uwzględnieniem najnowszych osiągnięć dydaktyki akademickiej oraz możliwości rozwijania przez studentów umiejętności praktycznych.

w odniesieniu do kryterium 3.

1. W przypadku prac etapowych - zapewnienie stosowania procedur weryfikacji wszystkich efektów uczenia się oraz prawidłowego dokumentowania prac etapowych.
2. W przypadku prac dyplomowych - zapewnienie poprawnej implementacji przyjętych w uczelni procedur ich weryfikacji oraz dostosowanie jakości prac dyplomowych odpowiednio do studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu praktycznym.
3. Usystematyzowanie i sformalizowanie działań na rzecz monitorowania losów zawodowych absolwentów, celem analizy wpływu osiągniętych przez absolwentów efektów uczenia się na ich pozycję na rynku pracy.

w odniesieniu do kryterium 7.

1. Wprowadzenie oferty wykładów w języku angielskim, dostępnych dla wszystkich zainteresowanych studentów dla studiów pierwszego i drugiego stopnia.
2. Włączenie się Uczelni do programu Erasmus+.

w odniesieniu do kryterium 10.

1. Wprowadzenie procedur w działaniu WSZJK uwzględniających badanie zgodności programu studiów z obowiązującymi regulacjami prawnymi.

2. Wzmocnienie skuteczności działania systemu w zakresie procesu dyplomowania, w tym zapewnienie formalnej weryfikacji jakości prac dyplomowych na studiach pierwszego i drugiego stopnia o profilu praktycznym.
3. Opracowanie procedur hospitacji zajęć
w terminie do końca roku akademickiego poprzedzającego rok, w którym przeprowadzone zostanie powtórne postępowanie oceniające, wskazany w § 3.

§ 3

Następna ocena programowa na kierunku ekonomia w uczelni wymienionej w § 1 powinna nastąpić w roku akademickim 2021/2022.

§ 4

1. Uczelnia niezadowolona z uchwały może złożyć wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.
2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, należy kierować do Polskiej Komisji Akredytacyjnej w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.
3. Na składającym wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy na podstawie art. 245 ust. 4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce ciąży obowiązek zawiadomienia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego o jego złożeniu.

§ 5

Uchwałę Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej otrzymują:

1. Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego,
2. Rektor Podkarpackiej Szkoły Wyższej im. bł. ks. Władysława Findysza w Jaśle.

§ 6

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Polskiej Komisji Akredytacyjnej
Podpisano podpisem kwalifikowanym w dniu
23.07.2020

Krzysztof Diks

Opinia II zespołu nauk społecznych, prowadzącego działalność w zakresie dyscyplin: ekonomia i finanse, geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna, nauki o zarządzaniu i jakości w sprawie oceny programowej

Nazwa kierunku studiów: ekonomia

Poziom studiów: pierwszy i drugi stopień

Profil studiów: praktyczny

Formy studiów: stacjonarne i niestacjonarne

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek: Podkarpacka

Szkoła Wyższa im. bł. ks. Władysława Findysza w Jaśle

Data przeprowadzenia wizytacji: 18-19 stycznia 2020 r.

Warszawa, 2020

Spis treści

1. Ocena stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej	4
2. Uzasadnienie oceny stopnia spełnienia każdego z szczegółowych kryteriów oceny programowej (w porządku według poszczególnych kryteriów)	5
3. Opinia dotycząca dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku według poszczególnych zaleceń)	8
4. Wniosek końcowy i propozycja oceny programowej	9
5. Zalecenia o charakterze naprawczym (w porządku według poszczególnych kryteriów)	9

Opinia została sporządzona na podstawie raportu zespołu oceniającego PKA w składzie:

Przewodniczący: prof. dr hab. Grażyna Trzpiot, członek PKA

członkowie:

1. dr hab. Jadwiga Barbeka, ekspert PKA
2. dr hab. Elżbieta Bukalska, - ekspert PKA
3. Grażyna Dębicka-Ozorkiewicz, ekspert PKA reprezentujący pracodawców
4. Agata Kubacka, ekspert PKA reprezentujący studentów,
5. Tomasz Kocoł, sekretarz zespołu oceniającego PKA

oraz stanowiska Rektora Podkarpackiej Szkoły Wyższej im. bł. ks. Władysława Findysza w Jaśle, przedstawionego w piśmie z dnia 15 czerwca 2020 r.

1. Ocena stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona przez zespół oceniający PKA w raporcie z wizytacji ¹ kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione	Ocena stopnia spełnienia kryterium ustalona przez zespół działający w ramach dziedziny lub zespół do spraw kształcenia nauczycieli ² kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	kryterium spełnione częściowo	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	kryterium spełnione częściowo	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	kryterium spełnione częściowo	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	kryterium spełnione częściowo	kryterium spełnione
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	kryterium spełnione	kryterium spełnione
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	kryterium spełnione	kryterium spełnione
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	kryterium spełnione częściowo	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	kryterium spełnione	kryterium spełnione
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	kryterium spełnione	kryterium spełnione
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	kryterium spełnione częściowo	kryterium spełnione częściowo

¹ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

² W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

2. **Uzasadnienie oceny stopnia spełnienia każdego z szczegółowych kryteriów oceny programowej** (w porządku według poszczególnych kryteriów)

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Koncepcja i cele kształcenia na studiach pierwszego i drugiego stopnia są zgodne z misją i celami strategicznymi Uczelni i Wydziału, gdyż zmierzają do wykształcenia absolwentów, wyposażonych w niezbędne przygotowanie praktyczne do podjęcia zadań na rynku pracy. Absolwent po ukończeniu studiów powinien być przygotowany do pracy w przedsiębiorstwach produkcyjnych, handlowych i usługowych, a także do podjęcia własnej działalności gospodarczej. Jednak efekty uczenia się nie są w pełni zgodne z koncepcją kształcenia na kierunku o praktycznym profilu studiów. Chociaż opracowane zostały przez uczelnię dla profilu praktycznego to w większym stopniu odnoszą się do profilu ogólnoakademickiego, a przez to nie zapewniają wykształcenia absolwentów, wyposażonych w niezbędne przygotowanie praktyczne do podjęcia zadań na rynku pracy zgodnie z kierunkiem.

Sformułowano dwa zalecenia, do których Uczenia odniosła się już w czasie wizytacji. Formalne kroki zostały w Uczelni podjęte (zał. 1 Zarządzenie nr 1/2020 z dnia 22 lutego 2020 w sprawie powołania Zespołu ds. dopasowania efektów uczenia się do programu studiów do profilu praktycznego na kierunku ekonomia), ale ze względu na stan pandemii nie podjęte zostały realne działania. Uczelnia nie przedstawiła odpowiednich uchwał senatu, dlatego nie można uznać, że wdrożono jakiekolwiek działania naprawcze.

Aktualne okoliczności, wobec wstępnego pozytywnego stanowiska Władz Uczelni, wymuszają konieczność zweryfikowania składanych deklaracji w ramach oceny, która powinna zostać przeprowadzona w ciągu najbliższych 2 lat.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Program studiów i treści programowe nie zapewniają wykształcenia absolwentów, wyposażonych w niezbędne przygotowanie praktyczne do podjęcia zadań na rynku pracy. W programie studiów dominują zajęcia o charakterze kształcenia ogólnego, przedmioty podstawowe i kierunkowe realizowane przede wszystkim w formie wykładów.

Czas trwania studiów został właściwie określony. Sekwencja zajęć jest prawidłowa. Nakład pracy mierzony łączną liczbą punktów ECTS dla całego okresu trwania studiów jest zgodny z wymaganiami w tym zakresie.

Przedmioty wskazane przez Jednostkę jako kształtujące umiejętności praktyczne stanowią 46% ECTS na studiach pierwszego stopnia i 37,5% ECTS na studiach drugiego stopnia. Nie zostały zatem spełnione warunki ustawowe (wskazujące, że przedmioty kształtujące umiejętności praktyczne winny stanowić więcej niż 50% ECTS na praktycznym profilu studiów). Zajęcia do wyboru na II stopniu nie pozwalają na elastyczne kształtowanie ścieżki kształcenia (tylko jedna specjalność).

Metody kształcenia są zróżnicowane i nauczyciele akademicy starają się dopasować swoją aktywność dydaktyczną do zróżnicowanych potrzeb studentów. W doborze metod kształcenia nie są uwzględnione najnowsze osiągnięcia dydaktyki akademickiej, ale też nie jest możliwe jednoznaczne stwierdzenie, że metody kształcenia w pełni zapewniają przygotowanie do działalności zawodowej.

Jednostka posiada sformalizowane procedury organizacji i nadzoru nad realizacją praktyk. Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje opiekuna praktyk są odpowiednie. Metody weryfikacji efektów uczenia się zakładanych dla praktyk zawodowych nie obejmują hospitacji miejsc praktyk. Realizacja formalnie przyjętych zasad organizacji i nadzoru nad praktykami zawodowymi budzi zastrzeżenia w odniesieniu do zatwierdzenia miejsca

praktyk zgłoszonych przez studenta lub zaliczania praktyk zawodowych na podstawie innej aktywności. Powoduje to, że infrastruktura i wyposażenie miejsc odbywania praktyk nie są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, i nie umożliwiają osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz prawidłowej realizacji praktyk.

Sposób dokumentowania przebiegu praktyk i realizowanych w ich trakcie zadań nie są w pełni poprawnie dobrane i nie zapewniają pełnej możliwości sprawdzania i oceny stopnia osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów.

Organizacja procesu nauczania i uczenia się jest właściwa.

Zespół oceniający sformułował osiem zaleceń dotyczących diagnozy w zakresie objętym kryterium 2. (w tym zalecenie dostosowania wymiaru praktyk zawodowych do wymogów ustawowych – 6 miesięcy na studiach pierwszego stopnia). Uczelnia podjęła działania służące uporządkowaniu wymiaru praktyk (Załącznik 2 Uchwała nr 1/2020 Senatu z dnia 15 lutego 2020 r. w sprawie wymiaru praktyk) oraz organizacji hospitacji praktyk (Załącznik 3. Uchwała nr 2/2020 Senatu z dnia 15 lutego 2020 r. w sprawie hospitacji praktyk). Tym samym Uczelnia podjęła wystarczające działania w zakresie dwóch zaleceń. W zakresie pozostałych zaleceń Władze Uczelni nie wskazują na żadne z działań, które zamierzają podjąć.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Warunki rekrutacji na studia, kryteria kwalifikacji i procedury rekrutacyjne są prawidłowe.

Przyjęte zasady i procedury dyplomowania są poprawne. Przyjęte zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia efektów uczenia się są poprawne częściowo. Efekty uczenia się są uwidocznione w postaci prac etapowych i egzaminacyjnych. Studenci są współautorami publikacji naukowych.

Zastrzeżenia budzi ograniczone stosowanie się do zasad weryfikacji i oceny osiągnięcia efektów uczenia się - prace etapowe nastawione były głównie na weryfikację efektów uczenia się w zakresie wiedzy. Zastrzeżenia budzi ograniczone implementowanie zasad weryfikacji i oceny osiągnięcia efektów uczenia się – wybrane prace dyplomowe nie spełniały ustanowionych przez Jednostkę wymagań dla tego rodzaju prac. Uczelnia deklaruje podjęcie rozmów z pracownikami w zakresie tych zastrzeżeń. Niezbędne jest stałe monitorowanie i dostosowanie jakości prac dyplomowych odpowiednio do studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu praktycznym (szczególnie jeśli chodzi o dostosowanie do kierunku i poziomu studiów).

Brak jest usystematyzowania i sformalizowania działań na rzecz monitorowania losów absolwentów.

W raporcie z wizytacji sformułowano trzy zalecenia, do których Uczelnia odniosła się w sposób deklaracyjny, nie przedstawiono jednak dokumentacji wykonanych działań naprawczych.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Dorobek naukowy, zawodowy i kompetencje dydaktyczne aktualnie zatrudnionej kadry odpowiadają potrzebom prowadzenia zajęć w aktualnym zakresie. Polityka kadrowa, ze względu na plany rozwoju kierunku zakłada potrzeby rozwoju kadry, chociaż należy zarekomendować sformalizowanie procedur zatrudniania i doskonalenia kadry.

Dobór prowadzących 3 wykłady na II stopniu (informacje przedstawiono w Załączniku nr 4 raportu z wizytacji) nie zapewnia prawidłowej realizacji zajęć i możliwości osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, ze względu na brak kwalifikacji gwarantowanych posiadanymi stopniami lub tytułami naukowymi, dorobkiem naukowym lub doświadczeniem praktycznym prowadzących.

W odpowiedzi Uczelnia stwierdza, że dobór prowadzących 3 wykłady na studiach drugiego stopnia będzie skorygowany przez Władze Uczelni, zatem wykazano troskę o zapewnienie prawidłowej realizacji zajęć i możliwość osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się.

Na podstawie przesłanych w odpowiedzi na raport z wizytacji informacji, zespół nauk społecznych zdecydował o podniesieniu oceny w zakresie spełnienia tego kryterium.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Infrastruktura dydaktyczna, biblioteczna i informatyczna jest właściwa do realizacji zajęć i osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się. Uczelnia jest dostępna dla osób z niepełnosprawnością.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Wskazane przykłady współpracy z partnerami zewnętrznymi mają realny wpływ na kształtowanie programu studiów i efektów uczenia się. Liczba partnerów zewnętrznych, związanych z prowadzonym kierunkiem ekonomia, zakres i charakter współpracy pozwalają stwierdzić, że współpraca z podmiotami zewnętrznymi, reprezentującymi otoczenie społeczno-gospodarcze jest właściwa, adekwatna do celów kształcenia, potrzeb wynikających z realizacji programu studiów i osiągania przez studentów efektów uczenia się. Współpraca z pracodawcami dotyczy zarówno opiniowania, jak i realizacji programu studiów, w tym praktyk zawodowych, wyjazdów studyjnych, wspólnych konferencji, targów pracy, wykładów otwartych oraz przygotowania prac dyplomowych.

Współpraca Uczelni z otoczeniem reprezentującym instytucje adekwatne dla kierunku umożliwia również, zgodnie z koncepcją kształcenia, pozyskanie kadry ze specjalistycznym doświadczeniem zawodowym. Uczelnia zatrudnia kadrę reprezentującą różne środowiska zawodowe, sfery życia społeczno-gospodarczego, prowadzącą działalność ekspercką, gospodarczą i administracyjną w zakresie zbieżnym z kierunkiem. Do udziału w procesie dydaktycznym zaproszono przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego wyspecjalizowanych w zagadnieniach powiązanych z kierunkiem i powierzono im prowadzenie zajęć na modułach specjalistycznych.

Potwierdzono, iż współpraca z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym z pracodawcami ma charakter stały i przybiera zróżnicowane formy (organizacji praktyk, wizyt studyjnych, wspólnych konferencji, realizacji prac dyplomowych na zlecenie instytucji, udziału przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego w prowadzeniu zajęć lub weryfikacji efektów uczenia się, analiz potrzeb rynku pracy i losów absolwentów kierunku), adekwatnie do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów i osiągania przez studentów kierunku efektów uczenia się.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Uczelnia posiada dwie umowy o współpracy międzynarodowej. Nauczyciele akademicki nie mają wsparcia ani motywacji w zakresie przygotowania do prowadzenia zajęć w językach obcych. Brak jest oferty dydaktycznej w językach obcych. Uczelnia nie uczestniczy w programie Erasmus+. Nie ma stworzonych warunków sprzyjających rzeczywistemu umiędzynarodowieniu.

W kartach przedmiotów nie ma wśród literatury uzupełniającej pozycji w języku angielskim. Uczelnia nie podejmuje działań doskonalących w zakresie zwiększenia stopnia umiędzynarodowienia.

Sformułowano trzy zalecenia, do których Uczelnia odniosła się wskazując jedynie zamiary podjęcia przyszłych zadań, nie przedstawiono jednak dokumentacji wykonanych zadań.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Formy wsparcia studentów są zróżnicowane, dopasowane do studentów z różnymi potrzebami. Poszczególne jednostki organizacyjne zapewniają odpowiednie wsparcie administracyjne w rozwoju zawodowym oraz społecznym. Studenci mogą liczyć na otwartość pracowników administracyjnych, władz uczelni oraz nauczycieli akademickich. Studenci traktowani są indywidualnie, pozytywnie oceniają wsparcie pracowników. Studenci są włączani w proces doskonalenia systemu wsparcia.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Uczelnia w sposób właściwy zapewnia publiczny dostęp do informacji o studiach i ich przebiegu. Podstawowym nośnikiem informacji jest strona internetowa Uczelni. Przedstawione informacje są dopasowane do potrzeb studentów oraz kandydatów na studia. Uczelnia dba, aby udostępniane informacje kierowane do danej grupy odbiorców były przejrzyste i aktualne.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

W jednostce zostały formalnie przyjęte oraz wdrożone procedury związane z funkcjonowaniem wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia. System zapewniania jakości kształcenia ukierunkowany jest na ocenę realizacji efektów uczenia się i doskonalenie programu studiów, a także podniesienie jakości nauczania. Skuteczność podejmowanych działań ocenia się częściowo pozytywnie.

Jakość kształcenia na kierunku podlega systematycznej ocenie. Uczelnia nie posiada jednak procedury hospitacji zajęć dla wspierania kadry w procesie dydaktycznym. Interesariuszami zewnętrznymi mającymi wpływ na doskonalenie programu studiów jest Społeczna Rada ds. Rozwoju Podkarpackiej Szkoły Wyższej, opiniująca programy studiów i efekty uczenia się. Zasady projektowania, zatwierdzania, monitorowania i doskonalenia programów studiów określono w obowiązujących w Uczelni aktach wewnętrznych i procedurach przyjętych w ramach Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia. Uczelnia powinna dostosować nazewnictwo w wewnętrznych dokumentach do warunków nowej ustawy (w szczególności efekty uczenia się).

Zaleca się wprowadzenie dodatkowych procedur w działaniu WSZJK, tak aby uwzględniały zmiany ustawowe (dla profilu praktycznego na studiach I i II stopnia), dotyczące zgodności programu z obowiązującymi regulacjami prawnymi (praktyki zawodowe), zwrócenie uwagi na proces dyplomowania w kontekście zgodności problematyki prac dyplomowych z kierunkiem i profilem studiów, a także opracowanie procedur hospitacji zajęć.

3. **Opinia dotycząca dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku według poszczególnych zaleceń)**

Zalecenie

Zakwestionowana została prawidłowość zaliczenia nauczycieli akademickich do minimum kadrowego.

Charakterystyka działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności oraz ocena ich skuteczności

Uczelnia podjęła działania związane z nieprawidłowościami dotyczącymi wykładowców, którzy nie spełniali obowiązującego w tamtym okresie wymogu minimum kadrowego, zatrudniając dodatkowo jedną osobę. W związku ze zniesieniem minimum kadrowego nie ma punktu odniesienia przy obecnej ocenie, a uwagi na temat kadry zostały zawarte w opisie kryterium 4.

4. Wniosek końcowy i propozycja oceny programowej

II zespół nauk społecznych prowadzący działalność w zakresie dyscyplin: ekonomia i finanse, geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna, nauki o zarządzaniu i jakości, stwierdza, że proces kształcenia realizowany w Podkarpackiej Szkole Wyższej im. bł. ks. Władysława Findysza w Jaśle nie w pełni umożliwia studentom kierunku ekonomia osiągnięcia założonych efektów uczenia się dla studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu praktycznym.

Spośród kryteriów określonych w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 września 2018 r. w sprawie kryteriów oceny programowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1787), uszczegółowionych w załączniku nr 2 Statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej, stanowiącym załącznik do uchwały Nr 4/2018 Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 13 grudnia 2018 r. ze zm., kryteria: 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia, i efekty uczenia się, 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się, 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie, 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku, a także 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów zostały spełnione częściowo.

Kryteria: 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry, 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie, 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku, 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia, a także 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiąganych rezultatach zostały spełnione.

Propozycja oceny programowej: ocena pozytywna na okres do dwóch lat.

5. Zalecenia o charakterze naprawczym (w porządku według poszczególnych kryteriów)

Odpowiedzi Uczelni na raport z wizytacji, aczkolwiek merytoryczne, mają jednoznacznie charakter deklaracyjny. Są tylko opisem przedsięwzięć, które Władze mają zamiar podjąć lub nieskonkretyzowanymi żądaniami regułami - zestawieniem potencjalnych działań. Wszystkie one dopiero po ich ujęciu w formalne ramy wewnętrznych norm prawnych, a następnie wdrożenie, mogłyby wyeliminować przyczyny tylko częściowego spełnienia oceny trzech pierwszych kryteriów.

Opis podjętych przez Władze działań ma więc charakter zaleceń czy rekomendacji i nie stanowi formalnej ramy wyznaczającej nowe reguły funkcjonowania jednostek organizacyjnych, które zmierzałyby do uporządkowania stwierdzonych przez zespół niesprawności.

Należy stwierdzić, że opinia zespołu zawiera zalecenia o charakterze naprawczym wskazujące na konieczność niezwłocznego usunięcia błędów i niezgodności, a także podjęcia skutecznych działań zapobiegawczych.

Zobowiązuje się uczelnię do realizacji następujących zaleceń:

w odniesieniu do kryterium 1.

1. Dokonanie aktualizacji opracowanych efektów uczenia się i dopasowania do profilu praktycznego. Przyjęte do realizacji efekty w zbyt małym stopniu odpowiadają celom kształcenia na profilu praktycznym. Analiza ich treści i porównanie z opracowanymi efektami uczenia się dla wcześniej prowadzonego profilu ogólnoakademickiego prowadzą do wniosku, że uczelnia tylko nieznacznie zmodyfikowała poprzedni katalog efektów uczenia się. W ramach najbliższej kwerendy efektów uczenia się należy je skorygować w taki sposób, aby były nie tylko zgodne ze stanem wiedzy w zakresie dyscypliny ekonomia i finanse, ale również adekwatne do aktualnych wymogów zawodowego rynku pracy, właściwych dla kierunku.

w odniesieniu do kryterium 2.

2. Dostosowanie programu studiów do skorygowanych efektów uczenia się uwzględniających profil praktyczny. Dostosowanie treści programowych oraz form zajęć do praktycznego profilu studiów.
3. Dostosowanie aktualnego (obowiązującego od roku akademickiego 2019/2020) programu studiów w zakresie wymiaru praktyk do wymogów ustawowych, tj. 6 miesięcy na studiach I stopnia, a także poprawne oszacowanie liczby punktów ECTS przypisanych do praktyk zawodowych na studiach I i II stopnia.
4. Dostosowanie wymiaru zajęć do wyboru na studiach II stopnia do wymogu określonego w § 3 ust. 3 rozporządzenia w sprawie studiów.
5. Zapewnienie, aby zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne były prowadzone w warunkach właściwych dla danego zakresu działalności zawodowej w sposób umożliwiający wykonywanie czynności praktycznych przez studentów.
6. Dobór metod kształcenia, z uwzględnieniem najnowszych osiągnięć dydaktyki akademickiej oraz możliwości rozwijania przez studentów umiejętności praktycznych.

w odniesieniu do kryterium 3.

1. W przypadku prac etapowych - zapewnienie stosowania procedur weryfikacji wszystkich efektów uczenia się oraz prawidłowego dokumentowania prac etapowych.
2. W przypadku prac dyplomowych - zakresie zapewnienie poprawnej implementacji przyjętych w uczelni procedur weryfikacji oraz dostosowanie jakości prac dyplomowych odpowiednio do studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu praktycznym.
3. Usystematyzowanie i sformalizowanie działań na rzecz monitorowania losów zawodowych absolwentów, celem analizy wpływu osiągniętych przez absolwentów efektów uczenia się na ich pozycję na rynku pracy.

w odniesieniu do kryterium 7.

1. Wprowadzenie oferty wykładów w języku angielskim, dostępnych dla wszystkich zainteresowanych studentów dla studiów pierwszego i drugiego stopnia.
2. Włączenie się Uczelni do programu Erasmus+.

w odniesieniu do kryterium 10.

Wprowadzenie dodatkowych procedur w działaniu WSZJK, tak aby uwzględniały zmiany ustawowe (dla profilu praktycznego na studiach I i II stopnia), dotyczące zgodności programu z obowiązującymi regulacjami prawnymi (praktyki zawodowe). Zwrócenie uwagi na proces dyplomowania w kontekście zgodności problematyki prac dyplomowych z kierunkiem i profilem studiów, a także opracowanie procedur hospitacji zajęć.